

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 8 kwietnia 2024 r.

Poz. 2090

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.79.2024.AS WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 3 kwietnia 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, poz. 572, poz. 1463, poz. 1688)

stwierdzam nieważność

§ 4. zdanie drugie załącznika do uchwały Nr XLIX/464/2024 Rady Miejskiej w Cedyni z dnia 27 lutego 2024 r. w sprawie Statutu Gminy Cedynia.

Uzasadnienie

W dniu 27 lutego 2024 r. Rada Miejska w Cedyni podjęła uchwałę Nr XLIX/464/2024 w sprawie Statutu Gminy Cedynia. Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 6 marca 2024 r.

Materialnoprawną podstawę podjęcia ww. uchwały stanowi art. 18 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym, w myśl którego *do wyłącznej właściwości rady gminy należy uchwalanie statutu gminy*. Nie budzi zatem wątpliwości kompetencja organu stanowiącego gminy do podjęcia kwestionowanej uchwały. Podkreślenia jednak wymaga, że uprawnienie rady do uchwalenia statutu gminy należy rozumieć jako prawo do takiej regulacji ustroju gminy oraz organizacji wewnętrznej i trybu prac jej organów, która nie jest sprzeczna z przepisami ustawowymi. Statut jednostki samorządu terytorialnego, jako akt prawa miejscowego, ma istotne znaczenie i winien odpowiadać powszechnie obowiązującym normom prawa oraz w precyzyjny sposób kształtować treść wymagającą ustalenia i usystematyzowania w gminnych przepisach ustrojowych.

W związku z tym, że statut gminy jest aktem prawa miejscowego, zastosowanie znajdzie przepis Konstytucji RP¹⁾, z którego wynika, iż organy samorządu terytorialnego ustanawiają akty prawa miejscowego, obowiązujące na obszarze działania tych organów, jedynie na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie. Zgodnie z ustaloną w art. 87 Konstytucji RP hierarchią źródeł prawa, akty prawa miejscowego nie mogą regulować materii należącej do przepisów wyższego rzędu i nie mogą być z nimi sprzeczne. Również z art. 169 ust. 4 Konstytucji RP wynika, iż określona w art. 18 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym samodzielność rady gminy w zakresie kształtowania w drodze statutu ustroju wewnętrznego gminy może być realizowana tylko i wyłącznie w granicach ustaw. Z treścią wskazanych regulacji konstytucyjnych koresponduje również przepis art. 40 ust. 1 ustawy, w myśl którego gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy, jednakże wyłącznie na podstawie i w granicach upoważnień określonych w ustawach.

Realizując powyższą prerogatywę Rada Miejska w Cedyni uchwałą Nr XLIX/464/2024 ustanowiła Statut Gminy Cedynia, zawierając w nim jednak unormowanie, które narusza obowiązujący porządek prawny w stopniu uzasadniającym stwierdzenie jego nieważności.

¹⁾ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

W § 4 przedmiotowego aktu przesądzono, że: *Pracę Rady organizuje oraz prowadzi jej obrady Przewodniczący lub wyznaczony przez niego Wiceprzewodniczący. W przypadku nieobecności Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego obowiązki Przewodniczącego wykonuje najstarszy wiekiem radny.*

Postanowienie zawarte w zdaniu drugim ww. przepisu uchwały nie znajduje oparcia w obowiązującej ustawie o samorządzie gminnym. Jedyne uprawnienie radnego najstarszego wiekiem wynika z art. 20 ust. 2c cyt. ustawy, w myśl którego *pierwszą sesję nowo wybranej rady gminy, do czasu wyboru przewodniczącego rady, prowadzi najstarszy wiekiem radny obecny na sesji.*

Przepis ustawy o samorządzie gminnym w sposób jednoznaczny wskazuje, że prowadzenie sesji rady gminy przez najstarszego wiekiem radnego obecnego na sesji do czasu wyboru przewodniczącego rady, dopuszczalne jest wyłącznie podczas sesji inauguracyjnej – tj. podczas pierwszej sesji nowo wybranej rady gminy. Dodatkowo, brak jest przepisu powszechnie obowiązującego prawa, który przyznawałby radnemu najstarszemu wiekiem (niebędącemu odpowiednio: przewodniczącym, wyznaczonym przez przewodniczącego wiceprzewodniczącym lub – w przypadku nieobecności przewodniczącego i niewyznaczenia wiceprzewodniczącego – najstarszym wiekiem wiceprzewodniczącym) jakiegokolwiek inne kompetencje niż te, które zostały określone w art. 20 ust. 2c ustawy o samorządzie gminnym, w tym do organizowania pracy rady. W przypadku nieobecności na sesji przewodniczącego i wiceprzewodniczącego rady gminy, rada nie może rozpocząć albo kontynuować obrad²⁾, zaś wszelkie ewentualnie podjęte w takim stanie faktycznym uchwały i decyzje obciążone są nieusuwalną wadą prawną.

Z uwagi na powyższe, stwierdzenie nieważności §4 zdanie drugie załącznika do uchwały Nr XLIX/464/2024 Rady Miejskiej w Cedyni z dnia 27 lutego 2024 r. w sprawie Statutu Gminy Cedynia, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Bartosz Brożyński
I Wicewojewoda Zachodniopomorski

²⁾ Por. wyrok NSA z dnia 13 lipca 2017 r., sygn.. akt II OSK 1215/17.